

Locuini'a Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii

e in

Strat'a Mozariloru Nr. 13.

Scrisorile nefranate nu se voru
primi decat'u numai de la corespun-
dinti' regulari ai „Federatiunii“
Articlii transmisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esti Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Prețulu de Prenumeratiune:

Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre șese lune . . . 6 „ „ „
Pre anulu întregu . . . 12 „ „ „

Pentru Romania:

prea-întregu 30 Fr. — 30 Lei n.
„ 6 lune 15 „ — 15 „ „
„ 3 „ 8 „ — 8 „ „

Pentru inserțiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. taes'a tim-
brale pentru fiecare-care publica-
tiune separatu. In loculu deschisu
20 cr. de linia.
Unu exemplariu costa 10 cr.

Pest'a, 19/7. iuliu, 1870.

Ieri se pertrată, inaintea juriului de Pest'a, procesulu de presa intentatu de procurorulu generalu (directorulu causelor regesei) contr'a Dlui deputatu **Alexandru Romanu**, d'in caus'a unui articlu, cu datulu „Bucuresci, 1 iun. 1869“, publicatu in Nr. 68—253 de la 30/18 iuniu alu „Federatiunii“ d'in acelu-a-si anu. Articulu incriminatu este subscrisu de **D—s Sándor**, unu magiaru iubitoriu de dreptate, si condamna in termini cei mai ageri politic'a irrationabile a Dniloru **Andrássy** si **Beust**, adcea pactulu dualisticu inchiatau intre **Andrássy** si **Beust** si aderinti' loru, contr'a celoru-lalte natiuni d'in tierra si, mai alesu, contr'a romaniloru, că ei articulu memoratu se ocupa in adinsu de romanu; era cu privire la nefericit'a Transilvania, — punctulu principalu si de cea mai mare insemnătate in acestu procesu de presa, — articulu incriminatu dice: „Romanii d'in Transilvania sunt mai reu tratati ca in secolii feudalismulu d'inainte de 1848. Transilvania s'a fusionatu cu Ungaria prin fortia, fără invoirea Romaniloru, cari compunu majoritatea absoluta a locuitoriloru d'in acesta tierra de secolu autonomu. Uniunea facuta in 1867, ca-si in 1848, este dar' ilegale, si candu o numim noi magiarii legale, neci noi nu credem ca ce dicem. Dar' pentru ce se numimu acelu faptu sforsiatu legalu, candu noi scim ilegalitatea lui, candu noi rapirea Transilvaniei prin fortia, nu ne pote aduce decâtu immense daune?“ Articulu incriminatu, care da cele mai bune consilie natiunei magiare si barbariloru sei politici, dice in unu altu pasagiu: „Agentii si spionii lui **Beust** **Andrássy** facu asta d' lueruri ne mai pomenite in Romania; si numerulu loru cresce pre d'ice merge.“ In unu altu pasagiu, unde se explica pusețiunea Romaniei facia cu Romanii d'in Transilvania si Ungaria, maltratati de politic'a contranaturale a Dloru **Beust** si **Andrássy**, se dice: „Romanii — adcea fratii nostri d'in Romania libera — nu potu vedé cu indiferentia cele ce se petrecu in Ungaria si Transilvania: asuprirea fratelui si uciderea sororei nu pote decâtu a produce in frate sentiulu de resbunare; a asteptá contrariulu de la Romani, insemneza a nu posiede sentiiri omenesci,“ etc.

Procurorulu generale calificá aceste adeveneri de provocare la rescola si de conturbare violenta a ordinii si leniscei publice si, in actulu seu de acusatune, ccrá a se aplicá contr'a Dlui **Alexandru Romanu** §-ulu 9 alu legeri de presa (care prescrie una inchisore de dei ani si una amenda de 1000 fl. val. austr.), pentru ratiunea, că autorulu articulu d'ia cestiune, **D—s Sandor**, ca supusu alu Romaniei, nu pote fi citatu inaintea juriului de Pest'a. In discursulu seu de aperare, **Dlu Alexandru Romanu** primi nu numai respunsabilitatea articulu incriminatu, ci tote ideele depuse intr' acelu-a de a le sale, combatendu punctele de acusatune neintemeiate, si demunstrandu, că articulu cestiunatu, departe de a poté fi obiectu de incriminatu, nu contine decâtu adevenerulu puru si simplu, adcea fapte constatate.

In fine, procurorulu generalu respunse si acusatulu replicá in scurtu si, gratia sentiementulu de dreptate alu juriului, **Dlu Alexandru Romanu** fú absolvitu cu 11 voturi contra 1. (In Nr. ven. vomu reveni inea la decurgerea acestui procesu.)

Éca, cum opiniunea publica nefalsificata a natiunei magiare justifica principiile profesate de diuariulu „Federatiunea“, si cum guvernulu magiaru este candamnatu de insi-si conatiunali' sei independinti, conscientiosi si necorrupti! Éta, că autonom'ia Transilvaniei si drepturile si libertatea natiunei romane sunt reclamate chiaru de natiunea magiara! Éta totodata modulu,

cum se va poté intemeia fratietatea si iubirea in-tre natiunea romana si magiara. — O! de ar' fi inspirata natiunea magiara de aceste sentiemente nu numai in timpuri viforose, pre cum sunt cele de asta-di, ci si in timpuri de pace: atunci nimicu nu ar poté alterá convicțiunea nostra, că aceste natiuni trebuie să se iubescă si să se ajutore imprumutatu. Să traiescă dara autonom'ia inviolabile a Transilvaniei! Să traiescă drepturile natiunei romane! Să traiescă libertatea, egalitatea si fratietatea natiunale!

Camer'a reprezentantiloru Ungariei.

Siedinti'a de la 15 iuliu.

Presiedinte: **Paulu Somssich**. Notariu: **Col Széll**. D'in partea guvernulu au fostu de facia ministrii: **c. Iul. Andrássy**, **b. Ios. Eötvös**, **Balt. Horváth**, **Stef. Gorove**, **Carola Kerkápoli** si **P. Rajner**.

Dupa autenticarea procesulu verbalu alu siedintiei de ieri, presiedinte prezinta bugetulu camerei pentru luna lui iuliu. Se va tipari si pune in desbaterea camerei. Dupa ace'a se prezinta mai multe petitiiuni, cari se transpunu comis. petitiiunarie.

La ordenea dilei urméza continuarea desbaterei generala a supra proiectulu municipalu.

Ios. Madarász respinge proiectulu municipalu. Dupa ace'a, ieu cuventulu finale propunctorii **Col. Tisza** si **Emericu László**, precum si raporterulu comisiunei centrali **Bela Percezel** si, in loculu ministrulu de interne **P. Rajner**, ministrulu presiedinte **c. Iul. Andrássy**; cei doi d'antáiu vorboscu pentru propunerile loru, era cesti d'in urma in favorulu proiectulu municipalu, si cu acesta s'a terminatu desbaterea generala.

La dorinti'a a 20 deputati d'in stang'a estrema se va face votare nominalu, carea va urmă in siedinti'a de mane (16. iuliu.)

Siedinti'a se inchiata la 1^{1/4} ora d. m.

Discursulu deputat. Dr. Ios. Hodosiu

(tinentu in 13. iuliu in camer'a repr. Ung.)

Onorabila camera! Candu asiu nutri in mine ura seu rea vointia facia chiaru cu natiunea magiara; candu asiu poté voi periclitarea seu nefericirea patriei nostre comune; candu asiu poté dorí, ca natiunea mea romana să fia si mai asuprita decâtu precum este sub guvernulu de acumu: candu asiu fi inimicu de morte alu independentiei preste totu si alu independentiei patriei in specie, si candu asemenea inimicu asiu fi alu perfectiei egalitati si alu libertatii rationali: atunci da, — atunci asiu poté primi proiectulu de lege alu ministeriulu despre organizarea municipieloru (Stang'a: Asié este.)

Dar' fiindu-cá nu vreu, ca acelu elementu care de atâte-ori a periclitatu independentia patriei nostre, si care de atâte-ori a voitu a-si validá dominatiunea si limb'a in tier'a nostra — d'ieu — fiindu cá nu vreu, ca acelu elementu să mai pota face vre-odata acesta; dar' fiindu-cá nici ace'a nu vreu, ca o natiune seu natiunelitate, fia ori-care aici in patria, să domnesca a supra altei natiuni seu natiunelitati in nici-o privintia; si fiindu cá vreu independentia, vreu independentia patriei mele, si vreu cea mai perfecta egalitate, si vreu libertate natiunale, si vreu autonomia seu selfgovernamentu: asié nu potu voi, nu potu adoptá nici macar' in generalu proiectulu de lege ce amu me moratu mai in susu (Aprobári in stang'a).

Nu me voiu demite, onor. camera, in dispositiunile speciali ale acestui proiectu de lege. Au facutu o acesta altii si multi inaintea mea, si cu mai bunu efectu decâtu cum pote mi-ar' succede mie.

Dar' nu voiu dice nici aceea, că guvernulu ar' urmari politica inalta prin acestu proiectu de lege; că-ci, daca politic'a guvernulu este asuprirea natiunelitatiloru d'in tierra; daca politic'a guvernulu este aceea, ca să se sustienă pre sine si partitulu seu in detrimentulu natiuniloru ce locuiescu acesta patria: atunci, domniloru, dupa mine, o asemenea politica nici-de cum nu este politica inalta, ci este o pre pusila si pre de josu politica (Aprobári in stang'a).

Si lucru curiosu! guvernulu totu-si acesta politica

urméza. D'in carti, d'in carti de legi si cu fapte o voiu documentá.

Da, domniloru, voiescu a areta si a constatá, că guvernulu nu numai de la 1867 incoce, ci inea inainte de 1848 urméza politica opresiva si agresiva facia cu natiunelitatele nemagiare.

Domniloru, pre timpulu candu aduceati legile in limb'a latina, aduceati legi cu multa mai bune decâtu de candu ati inceputu a le aduce in limb'a magiara; de aci inainte ati adusu legi care de care mai rea.

Nu voiu citá acele legi aduse in limb'a latina, pre cari se baséza autonom'ia si dreptulu de independentia a tierci; domni'a-vostra le sciti aceste pre-bine, le sciti mai bine decâtu mine. Dar' sciti pre-bine si ace'a, că chiar' prin legi aduse in limb'a magiara ati sacratu acea autonomia si acelu dreptu de independentia, si — ati creatu dualismulu, care prin fatalitatea sa este de o natura atátu de grava, in cátu, pentru a-lu poté sustiené, trebuie să sacrați pre tota din'a câte-unu dreptu (Stang'a: Asié este). Si sacrați drepturile, pentru ce? pentru ca natiunile tierci să nu pota ajunge la egalitate nationale. Acesta este politic'a guvernulu!

Amu disu, dloru, că guvernulu nu numai dela 1861 incoce, ci inea inainte de 1848 a urmatu politica opresiva si agresiva facia cu natiunelitatele nemagiare. Asié, la an. 1836, candu s'a introdusu in legislatiune limb'a magiara, guvernulu s'a cugetatu, cum să intruda, să impuna limb'a magiara tuturor locuitoriloru, tuturor natiunelitatiloru, si s'a cugetatu, cum in acesta patria, in patria natiunelitatiloru, egalitatea de limba si de natiunelitate nici-odata să nu se realizeze. Acesta idea ca unu firu rosu, precum se dice, io asiu dice ca unu firu negru, trece prin tote faptele guvernulu si prin mai tote legile.

Nu voiu citá legile de la 1836, trecu indata la legile dela a. 1840, că-ci aceste au mersu mai departe decâtu cele dela an. 1836.

Asié, art. VI. de lege de la an. 1840., care tracéza despre limb'a magiara, dispune ca tote autoritatele besericesci, fia de ori-ce religione voru fi, să porte corespondentiele numai in limb'a magiara; matriculele botezatiloru, cununatiloru, mortiloru in tote besericile să se scria numai in limb'a magiara; predicatori, preoti, caplani in ori-ce religione numai acei-a să se aplice, cari sciu limb'a magiara. Permeteti-mi, să ve citescu chiaru cuvintele legeri. Articulu memoratu la §. 4. dice: „az egyházi törvényhatóságok... az ország határain belül levelezést egyedül magyar nyelven folytatni tartoznak“; §. 7. tiene: „Oly helyeken is“ — aci trebuie să me intrerumpu si să explicu ce insemneza acestu „is“. Pre candu, dupa art. III. §. 4. de la an. 1836, matriculele numai acolo se faceau unguresce, unde prediciatiunile se tieneau in limb'a magiara, pre atunci la a. 1840. art. VI. §. 7. dice: ca si in acele locuri, unde prediciatiunile nu se tienu in limb'a magiara, matriculele trebe să se scria unguresce: „Oly helyeken is, hol a gyülekezethez szent beszédek magyar nyelven nem tartoznak, ... az anyakönyvek magyar nyelven irassanak.“ In fine §. 8. dispune: „minden vallásbeli külömbség nélkül plébánosoknak, egyházi szónokoknak, káplánoknak és segédeknek olyak alkalmaztassanak, kik a magyar nyelvet tudják.“

Cine nu vede, dloru, că aceste vatema nu numai principiulu si sentiulu natiunale, dar' vatema si dreptulu de autonomia alu besericelor.

Dar' acesta a fostu politic'a guvernulu.

Si mai departe au mersu legile de la an. 1844. — Aceste ordina acum si ace'a, ca resolutiunile seu decisiunile a supra suplicelor particulariloru — de ori-ce natiunelitate — inea să se faca numai in limb'a magiara; ca tribunalele eclesiastice de ori-ce religione să aduca sententiele in limb'a magiara, si numai in acesta limba să porte corespondentiele cu alte tribunale seu autoritati publice; că, in tota tierra, limb'a instructiunei in tote scolele să fia exclusivu cea magiara. Nu voiu citá aci paragrafi, că-ci aceste le-amu luat d'in cuventu in cuventu d'in legea ce amu memoratu, d'in art. III. de la an. 1844.

Este evidentu, dloru, că si aceste legi, ca si cele de la an. 1840, sunt in contr'a principiulu de natiunelitate, ataca sentiulu natiunale, impedeza cultur'a nationale, nu numai, ci ele, ca si cele de la an. 1840, vatema autonomia bisericeilor.

Dar' acesta a fostu politic'a guvernulu.

Se intielege, că in asta privintia nici legile de la an. 1848 n'au potutu să remana inderetru. — Dar' ele cum pucinu aveau de facutu, că-ci legile cari le-am

citatu, s'au ingrigitu indestulu de a introduce limba magiara pâna in cea d'in urma coliba a tieraniloru romani. Legiloru d'in 1848 nu le remasese alta decât a legă exercitiulu drepturiloru politice de cunoscutia limbii magiari. Asié, articolu de lege despre alegerea deputatoru ordina, că numai acelu-a pote fi alesu deputatu, care scie limba magiara. Articululu de lege despre municipie, nu-mi aducu aminte la care s., dice, că limba consultăriloru atâtu in adunările câtu si in comitetele municipieloru pentru Ungari'a este esclusivu cea magiara.

Io, dloru, nu acusu, nu condamnă aci natiunea magiara; io condamnă guvernulu; io vedu aici pretotindene man'a guvernului, si dice, si vreu a demonstră, că politica guvernului a fostu un'a d'in cele mai ratecite.

Lucru naturalu, că ardeleni n'au pututu sè remana inderetrulu celoru d'in Ungari'a; pentru că, precum istoriculu Cserey bine a insemnatu, ardelenii tote relele le-a invetiatu de la cei d'in Ungari'a.

Nu voui cită tote legile ce s'au adusu sub guvernele Transilvaniei contr'a nationalitățiloru si in specia contra romaniloru. Ve rogu inse, sè-mi dati voia a cită unu §. d'in legea ce s'a adusu in Transilvania la an. 1842, fiindu că acestu-a reversa lumina a sup'a tendinției de magiarisare.

§. 8. d'in legea de la an. 1842 dice: „Exceptis scholis Saxonum — va sè dice: si atunci se lingusă sasiloru, precum vreti acum a-i lingusă cu proiectulu de lege ce este in discutie — asié dar': „Exceptis scholis Saxonum in gremio eiusdem nationis existentibus, quibusvis institutis educandae juventutis destinatis, militaribus quoque huc intellectis, omnes scientiae indiscriminatum hungarica docebuntur lingua. Dispositio, tamen isthaec respectu scholarum graeci ritus Unitorum et Disunitorum post decem tantum annos obligandi vim obtinebit.“

Si lucru curiosu, onorabila camera, că la diece ani, adeca la an. 1852., eră sè se introduce in tote scolele d'in țiera limba germana. Cine scie, că preste diece ani, adeca la an. 1880, cine va domni la noi cu proiectulu de lege ce acum voiti a-lu votă?

Dupa aceste, ordina acelu articulu de lege, ca in tote scolele romane sè de alta nationalitate sè se aplice profesori de limba magiara pâna atunci „donec super imbuenda lingua hungarica plebe valachica occasione coordinationis scholarum inferiorum via legislationis uberius prospectum fuerit.“

Cine nu vede, dloru, că scopulu acestoru legi a fostu magiarisarea, că ele erau indreptate contr'a esistenței natiunali a romaniloru si altoru natiuni nemagiare d'in țiera?

La aceste legi s'au mai adusu legile de uniune de la an. 1848., cari inca erau indreptate contr'a nationalitățiloru si in specia contra romaniloru.

Se intielege, că n'ar' trebui sè aducu inainte, că natiunea romana totdeauna si-a radicațu cuventulu contr'a acestei politice funeste a guvernului, si că natiunea romana nici-odata n'a lipsitu de a reclamă contr'a creării astorfeliu de legi.

Totu-si, fiindu că am vorbitu chiaru despre articulu de lege de la an. 1842., sè mi fia permis a ve memoră si aceea, că chiaru acestu-a este articulu contr'a carui consistoriulu romanu de atunci d'in Blasiu si-a radicațu cuventulu si a protestatu contr'a creării lui. Acestu consistoriu, dupa ce spune in protestulu sèu că sunt in Transilvania tracturi „in quibus cognitio linguae hungaricae nulli usui est modo neque futura“, astfelu continua: „Finis scholarum blasienis iuxta benignam divorum Austriae imperatorum intentionem paternamque propensionem fuit: ut scholae istae essent institutum nationale, culturae morali, religiosae et literariae inter valachos promovendae inservitutum, et intime persuasi sumus huic fini obtinendo nullum medium superesse aptius linguae valachica, ut potè materna, hoc medio usi fuere etiam maiores nostri semper, utimurque hodie, hac lingua imbuti sacerdotes ac edocti scientias ad nobilem illum finem necessarias, ipsi etiam virtutem et religionem coluerunt; est igitur evidens, linguam hanc e scholis nisi cum periculo morum ac religiositatis et, quod nobis non minus dolorosum est, cum ruina charae nationalitatis eliminari non posse. Fatemur autem sincere — si aci ve ceru atentiunea — fatemur autem sincere, non tantum post decem annos — legea punca diece ani — sed neque post decem saecula, imo nullo unquam tempore, nos nationemque nostram lege obligari posse, quae moralitati ac religiositati periculum et obicem, nationalitati vero ruinam parat ac interitum.“

Asemene, ce privesce legile de uniune de la an. 1848., natiunea romana si-a radicațu cuventulu si a protestatu contr'a creării acelu legi. Asié, natiunea romana in marea adunare natiunale d'in Blasiu, de la 15. maiu 1848, in conclusiunile sale, punctulu 16, dice: „Natiunea romana cere, ca conlocuitoriele natiuni nici de cum sè nu ièe la desbatere causa uniunei cu Ungari'a pâna candu natiunea romana nu va fi constituita si organizata cu votu decisivu si deliberativu in camer'a legislativa; ér', d'in contra, daca diet'a Transilvaniei ar' voi totu-si a se lasă in petractarea acelei-a-si uniuni, de noi

fara noi, atunci natiunea romana protestéza cu solemnitate.“ (Oratorele spune acestu citatu si unguresce).

Si acum, dloru, in faci'a proiectulu de lege, de care ne ocupăm, nu numai natiunea romana, ci chiar si natiunea magiara ar' potè dice cu consistoriulu d'in Blasiu: „Fatemur autem sincere, nullo unquam tempore, nos nationemque nostram lege obligari posse, quae libertati, egalitati, independentiae regni, moralitati ac religiositati periculum et obicem, nationalitati vero ruinam parat ac interitum.“

Si ce a resultatu dupa aceste legi, ce a urmatu acestei politice?

A urmatu 1849, 1850, 51, 52 si asié mai departe pâna la 1861 si 1867.

Dupa an. 1849, si mai alesu de la an. 1867 încóce, candu, precum se dice, s'a restituitu constitutiunea si s'a formatu ministeriulu, totu omulu credea că guvernulu, invetiandu d'in trecut, va parasí politic'a opresiva si agresiva de pâna atunci; si o credea totu omulu cu atâtu mai vertosu, că-ci chiaru in fotoliurile ministeriali siedu barbati cari, intorcundu-se a casa d'in esiliu, profesau cu totul alte idee despre cestiunea natiunaltățiloru, decâtu precum sunt acele pre cari vreu sè le aplice acum. Dar' asié se vede, că comoditatea si placerea orba de a domni, i-a facutu sè uite ideele sanetose ale principiulu natiunali, si elu, guvernulu, si partitulu sèu continua si asta-di, continua cu patima, acea politica opresiva.

La an. 1867, a creatu guvernulu prin partitulu sèu articulu XII. de lege. Prin acest'a a devenitu nepotintiosu de a desvoltă ideele liberali in țiera, că-ci, este subordinatu altui guvern. Si cu tote aceste, nepotintiosu in susu, guvernulu a inceputu a creá legi aici in țiera, cari tote sunt asupritorie natiunaltățiloru, tote sunt indreptate contr'a acestoru-a.

Asié fece a se votă legea pentru invetiamentulu poporului, alu carei scopu că este magiarisarea, numai orbulu nu vede. A creatu legea asié numita pentru natiunaltate, prin care toti cetatiani, — fia de ori-ce natiunaltate voru fi, — se decretéza de magiari. A creatu legea uniunei, prin carea a rapitu una țiera de autonomi'a sa. A creatu legea pentru organizarea tribunaleloru, prin care acum atunci a inceputu a stirbi drepturile de autonomia a municipalitățiloru. Si acum vine a creá legea pentru organizarea municipieloru, prin carea va luá si cea mai d'in urma garantia a drepturiloru constitutionali.

Noi totdeun'a amu reclamatu si ne-amu opusu la crearea acestoru legi. Dar' guvernulu le-a voitu, si prin majoritatea obediente le-a si avutu; elu va avé si legea, care acum o discutăm.

Si pentru ce voiti cu totu pretiulu a creá acest'a lege? Pentru că ve temeti de natiunaltate, ve temeti in specie de romani. (Strigări in stang'a: adeveratu! asié este!) Si in acest'a temere nefundata, guvernulu e gat'a a sacrifică constitutiunea, drepturile țierei, pre sine, pre natiunea sa si totu; e gat'a a luá drepturile cetatianiloru, a asupri pre natiunaltate, cari sunt aici a casa, si intr'ace'a lasa portile deschise unui elementu, care si pâna asta-di a petrunsu degiá prin tote vinele patriei.

Dlu ministru de interne, in naivitatea sa cinica (ilaritate), a disu, că tocmai in interesulu natiunaltățiloru se aduce acest'a lege despre organizarea municipieloru; că-ci prin candidatiunea comitelu supremu la alegerea de oficiali este usi'a deschisa la posibilitatea de a fi alesi chiaru romani. Mo va iertă dlu ministru de interne, daca i voiu observă aci, că acest'a este asemene acelu faptu istoricu candu, sub Leopoldu I, se tramisesé unu comisariu — nu-mi aducu aminte numele — in Transilvania ca sè tracteze cu staturile si ordurile despre drepturile țierei, si comisariulu la ori-ce intrebare, la ori-ce obiectiune n'avea altu respunsu decâtu: „vultis non vultis, sua maiestas protegit vos“, vreti nu vreti, maiestatea sa ve protege. Asié si dlu ministru; ori câtu i dicemu si-i arătăm cu argumente, că legea ast'a este rea pentru noi, elu n'are altu respunsu, decâtu că legea ast'a ne protege.

Dar' sub astfelu de protectiune, io tare me temu, că dvostra veti fi cei d'antaiu cari prin legea acest'a veti merge deadreptulu in Reichsrath. Cum? Nu se pote negă, că principele este in dreptu a-si luá ministeriulu d'in minoritatea parlamentului, punemu un'a absolutistica; nu se pote negă, că unu astfelu de ministeriu pote consiliá principelui de a disolvă camera, si o disolva; nu se pote negă că, dupa proiectulu de acum de lege, ministeriulu pote dá ordinatiuni contra legei; apoi scimu, că ministeriulu numesce pre comitii supremi, si nu se pote negă că, totu dupa acestu proiectu de lege, comitii supremi potu substitui, adeca potu numi pre oficialii municipalitățiloru: acum, spuneti-mă, pre langa unu astfelu de organismu, nu este posibilu a merge deadreptulu in Reichsrath, mai alesu, că la noi se alegu deputatii si numai cu câte unu votu? (Aprobări in stang'a)

Onorabila camera, totu-de-un'a candu se desbate o cestiune momentosa, precum este si cea de facia, se aduce de argumentu „unitatea țierei“, si deodata cu acest'a se facu acele obiectiuni stereotipe, că natiunaltățile si mai alesu romanii aru gravitá in afara. Io, ce se tiene de acest'a gravitare in afara, nu mai observu nimica, că-ci am facutu observatiunile mele de atâte-ori; dar' nu voui

observă nici la acea „unitate de statu“ ce totu-de-un'a ni se pune inainte; voiu dice numai, că chiaru acestu proiectu de lege este, care nu consolidéza ci, d'in contra, periclitéza unitatea statului (Aprobări in stang'a); si voiu mai dice, domniloru, că atunci, candu se aducu legi cari cari poporulu se lipsesce de drepturile naturali, si cetatiani de drepturile politice, candu se aducu legi cari asuprescu pre natiunaltate — atunci, onorabila camera, nu pote fi mai multa vorb'a despre gravitare in afara, ci atunci e vorb'a despre disolutiunea statului, numesca-se acestu statu Austria, sèu Ungaria, sèu Austro-Ungaria, sèu ori-cum se va numi (Impresiune Sgomotu).

Domniloru, faceti acest'a lege, pentru ca sè sustieneti drepturile de autonomia a le municipalitățiloru? Dar nu vedeti, că acea lege este negatiunea a tote drepturilor de autonomia? Vreti sè dati autonomia municipieloru, sèu vreti sè li-o lasati căta o-au avutu pâna acumu? Faceti atunci alta lege — si redati autonomia țiereloru mai antâiu: redati autonomia Transilvaniei si a Croatiei. . . .

Domniloru, io, dupa tote aceste, asié vré sè dau guvernului unu consiliu (S'audim); e forte simplu. Guvernulu sè nu se radíme pre unu elementu care, precum am disu, s'a latitu degiá prin tote vinele țierei nostre, si care, dorere, se latesce si in vecin'a Romania, si care, adi-mane, si-va radică capulu si in Spania; radieme-se guvernulu pre natiunaltate, lasa a se creá institutiuni liberale si natiunali; dati cesarelui ce este a cesarelu, si lui domnedieu ce este a lui domnedieu; ér' domnedieu si cesarele nostru sè fia patri'a si poporele ei (Aplaus in stang'a).

Si cu tote aceste, domniloru d'in drépta, dvostra veti votă acestu proiectu de lege, dvostra trebe sè lu votati, că-ci ati ajunsu la acea margine a abisului, de unde nu este rentorcere. Fia, ca numai dvostra sè cadeti in acelu abisu! (Aprobări in stang'a).

Io votezu in contr'a proiectulu de lege (Aprobări repetite in stang'a).

Raportulu societății de lectura a tenerimei studiose la gimnasiulu romanescu d'in Blasiu pre anulu scolasticu 1869—70.

Pentru ca onoratu publicu sè aiba cunoscutia despre starea actuala a societății nostre, Ve rogăm, Dle Red., sè binevoiti a dá locu in colonele pretiuitulu diurnalu „Federatiunea“ armatoriiloru:

In 16 septembrie 1869, jun'a nostra societate si-reincepú activitatea sub auspice ferici, avendu in fruntea conductoriu pre multu stimatulu D. prof. I. M. Moldovanu. Inca de atunci, se vedeă că anulu acestu-a va fi incoronatu de succese imbucuratorie. Concordia si-ocupă locu in medi-loculu nostru, fruptele ei nu poteau lipsi; si nece că au lipsitu.

In siedint'a prima se alesera de oficiali ai societății: T. Ciontea vice-pres., O. P. Filca notariu, T. Domsia bibliotecariu, N. Danilescu casariu, I. Campianu bibl., asemenea si comisiune cristisatoria de 7 membri.

Pentru adunarea operatelor alese ale membriloru societ., inca in sied. prima s'a otaritu, ca societatea sè scotia una foia numita „Filomela“, carea se continuă pâna la finea an. scolasticu, in 22 numeri, avendu fia-care numeru cuprinsu de 2—4 cole.

In sied. a II-a s'a determinatu ca, pentru declamatiuni si disertatiuni, sè se tiena in fia-care luna câte una siedintia extraordinaria, ce'a ce s'a urmatu cu succesu favoritoriu pâna la finea an. scol.

In sied. VII., tiena in 17 Ian. a. c., societatea a numitu membri onorari pre DD.: G. Baritiu, Ales. Romanu, A. P. Ilarianu, Dr. I. Hodosiu, V. Urechia, Sim. Balintu, A. Treb. Laurianu, Ales. Hurmusachi si pre Vegezzi Ruscalla, caror'a li-se si tramisera adresele.

In anulu acestu-a s'au facutu membri fundatori 2, membri ordinari 142; d'intre cesti d'in urma unii fura membri numai pre 1/2 anu.

Cu privire la cass'a societății: Cu inceputulu anulu s'au aflatu in d'insa 137 fl. 17 cr. v. a., restulu anulu trecut cu adausulu aloru 20 fl. v. a., incursi pre tempulu ferieloru, facu sum'a de 147 fl. 17 cr. In decursulu anulu primiramu de la Esc. Sa Dlu dr. I. Vancea de Buteas'a, Metropolitulu de Alb'a-Iulia, una donatiune de 50 fl. v. a. De la Rv. Dnu prot. alu Rosiei-Abudului, Simeone Balintu, unu galb. in natura. De la membri ord. incursera 111 fl. 88 cr. v. a.

In 13 iuniu, societatea nostra avu fericirea sè s-tiena cea de antâiu siedintia publica. Onoratu publicu, carele binevoi a ne onorá cu presentia la acest'a productiune, va scie sè descria resultatulu bunu ori reu alu acestei siedintie, că-ce nu se tiene de noi a ni face insi-ne judecat'a.

Cu acest'a ocaziune, societatea dede si unu balu in folosulu bibliotecei sale. Resultatulu costui d'in urma se constata prin computulu ce urméza mai diosu si este urmasu proba despre bunavointia publicului facia cu societatea. Venitulu totale alu acestui balu, dupa cum se va vedé, se sue pâna acum la 167 fl. v. a.

Din această sumă subtragându-se speșele de 40 fl. 6 cr., rămâne venitul curat 126 fl. 94 cr. v. a. Astfel, casa societății noastre în anulul acestuia a dispus pește una sumă de 435 fl. 99 cr. În decursul anului școlastic 1869—70, societ. avă speșe de 187 fl. 82 cr. v. a. Din această sumă 114 fl. 58 cr. v. a. s'au șpeșatu pentru cărți, er' cei-a-lalti pentru compactura, procurarea unei tece și pentru alte afaceri momentose. Resulta deci venitul curat de preșente în cassa: 248 fl. 17 cr. v. a. și unu galb. în natura. — Societatea noștra se bucura și de una bibliotecă frumoșă, în carea cu începutulu anului școl. s'au aflatu 227 cărți romane și 388 șerise în alte limbe. De preșente se afla înșe 310 cărți romane parte procurate pe șpeșele șoc., parte donate de unii barbați marinișosi a le caroru nume se afla imprimate în animele tenerimeii cu litere de gratitudine neștersa, cum și în anele șociet., cari nume pentru șcurtimea șpatului nu le șotemu publică aci. Cărți germane și de alte limbe se afla acti în bibliotecă: 402. Prește totu se afla: 920 tomuri.

În șiedintia a XVII și cea d'în urma, ținuta în 29 iuniu, la 5 ore d. m., toti oficialii și-dedera ratiunare înaintea șocietății. După aceste-a, O. D. conducatoriul I. M. Moldovanu închise șied. multumindu tenerimeii pentru portarea șolida manifestata în decursulu an. șacia cu șocietatea, recomandandu și pentru venitoriul șoncordi'a, fratia, unirea totororu! Apoi, între ștringeri de mane și între ștrigări entușiaștice de vivate, ne șdepartiramu. — Înca unu ce imbucatoriul pentru tenerime! În decursulu anului, d'înș'a fii imbratișata cu caldura de on. publicu; d'înș'a fii onorata d'în partea O. D. Redactori cu unu numeru șconsiderabilu de diuarie, și anume: cu „Gazeta Transilvaniei“, „Arhivulu“, „Transilvania“, „Federatiunea“, „Albina“, „Familia“, „Gura-Satulu“, „Romanulu“, „Traianu“, „Trompeța Carpatiloru“, „Informatiunile Bucureștene“, „Convorbiri literariu“, „Reforma“, „Gardistulu“, „Columna lui Traianu.“

Tenerimea ștud. la gimn. rom. d'în Blasiu roga pe toti bineșentitoriș Romani, cari au ajutatu șocietatea această juna, să binevoieșca a primi prin această cea mai viua a șa multumita publică!

Aci urmeza numele acelor marinișosi DD. și Dame, cari ne ajutara șocietatea cu ocașiunea balului:

Mich. Tipografu primariulu Blasiulu 2 fl. v. a.; Carolu Olodi și Teodoru Onisioru et fam. 5 fl.; Aug. de Popu inșpectore școl. 2 fl. v. a.; G. Munteanu prof. 1 fl.; N. Ioanasiu prof. de cantu 1 fl.; Fridericu Bruckner neg. 1 fl.; Gustavu Brestowski preceptore 1 fl.; Rv. D. Ștef. Manfi canonicu 1 fl.; G. Vancea 2 fl.; T. Botu 1 fl.; Axentiu Petrutiu notariu 1 fl.; Dr'a Teresia Knopp 1 fl.; Rv. D. J. F. Negrutiu can. 2 fl.; Rv. D. J. Pamiliu can. 2 fl.; Dr'a Maria Comșia 1 fl.; I. Popu ștud. 1 fl.; Ales. Șuciu ștud. 1 fl.; Carolu Șchiessel apotec. 2 fl.; I. Marculețiu prof. 1 fl.; Șimeone Micu prof. 1 fl.; Beniaminu Popu prof. 1 fl.; Arone Boeriu prof. 1 fl.; Carolu Böhmi controloru 1 fl.; Dr. I. Ratiu prof. 2 fl.; Petru Șolomonu prof. 1 fl.; I. M. Moldovanu prof. 1 fl.; Georgiu Grama 1 fl.; Dr'a An'a Șeurtu 1 fl.; N. Șolomonu prof. și famili'a 2 fl.; Ales. Șolomonu propr. 1 fl.; Carolu Șenedek medicu 2 fl.; Dn'a Pamili'a Bugneru și fam. 2 fl.; Dn'a An'a Mamfi 1 fl.; Dn'a Roșalia Caprariu 1 fl.; Coroianu Ișidoru et fam. 2 fl.; Dn'a Maria Mamfi 1 fl.; I. Șantu oficialu 1 fl.; B. Ratiu prof. 1 fl.; Georg. Pop'a propr. et famil. 2 fl.; Șzilagy Ioșef 1 fl.; Paulu Marinu prof. de gimnastica și deșomnu et fam. 2 fl.; Ales. Șocanu 2 fl.; V. Albini 5 fl.; V. Crisianu prof. et fam. 2 fl.; Tiberu Carolu et fam. 7 fl.; Dn'a Anic'a Fogaraș 1 fl.; Șamuilu Molnaru jude proces. et fam. 2 fl.; Ș. Mateiu notariu șons. 2 fl.; Ioșifu Teleki jude proc. 2 fl.; G. Ratiu prof. et fam. 2 fl.; V. Turcu și fam. 2 fl. Lad. Popu adj. 1 fl.; Dn'a An'a Iclodianu 1 fl.; Petru de Șuciu et amili'a 2 fl.; Ales. Bugneru și fam. 2 fl.; Ales. M. Micu prof. 1 fl.; Gedeonu Blasiu prof. și famili'a 2 fl.; Leo Mendl 1 fl.; Leo Hardt 1 fl.; Herman Lövy 1 fl.; I. Fratila not. și fam. 2 fl.; Șolomonu Șiarlea parocu 1 fl.; P. Cristofu neg. 1 fl.; Șas. Lupanu și famili'a 3 fl.; I. Org'a teol. abs. et fam. 2 fl.; Ladislaș Popu maestru de poșta și famili'a dupla 4 fl.; Șt. Popu prof. și fam. 2 fl.; Iuliu Popu 1 fl.; Ioș. Ștrejanu et fam. 2 fl.; Ioș. Comaneșcu 1 fl.; Nicolau Șiantru de Viște propr. 3 fl.; Rv. D. Șreg. Michali can. 1 fl.; Rv. D. Șconst. Pappalvi can. 2 fl.

De la Fagarașiu prin ștarintia Rv. D. I. Antonelli vicariu, încușeră de la DD. Șnic. Șecșey 1 fl.; I. Florea 1 fl.; N. Șustaiu 1 fl.; Codru Șdragușianulu 1 fl.; A. P. Șdensușianu 1 fl.; Caballini Ioane capitanu în pens. 1 fl.; Rv. D. I. Antonelli vicariu 1 fl.

Prin ștarintia D. Șnic. ȘPetru teologu în Șabiu încușeră de la D. ȘPaulu ȘDunc'a șons. în pens. 2 fl.; Rv. D. Șnicol. ȘPop'e a protosincelu 1 fl.; Ioane ȘPopescu prof. 1 fl.; ȘZacharia ȘBoiu prof. 1 fl.; Dr. ȘPucșariu șsecretariu 1 fl.; Șavu ȘLobontiu oșpetariu 1 fl.; ȘGeorg. ȘMateiu neg. 2 fl.; ȘAntonu ȘBeșchaitiu 1 fl.

Prin ștarintia D. ȘBas. ȘMoldovanu vice-comite în Șt. ȘMartinu încușeră de la DD. ȘI. ȘPinciu șpres. 1 fl.;

Ales. ȘSurdu așes. 1 fl.; ȘGeorgiu ȘMacabu 1 fl.; ȘBasil. ȘMoldovanu V-comite 1 fl.

Prin ștarintia D. ȘJ. P. ȘLászlo parocu rom. în ȘZlatna încușeră de la DD. ȘLazaru ȘPipoișu 2 fl.; ȘGeorg. ȘDobra 1 fl.; ȘG. ȘMarcu 1 fl.; ȘPetru ȘPaulu 1 fl.; ȘJ. P. ȘLászlo parocu 1 fl.; ȘRusu (ȘCibeanelu) 1 fl.

Prin Șdlu ȘJ. ȘTernaveanu primiramu d'în ȘClușiu de la DD. ȘGeorgiu ȘPopu școncepistu 1 fl. De la D. ȘJ. ȘPopescu parocu rom. în ȘȘtrontiu primiramu 1 fl.

Prin ștarintia ȘDni Alesandru ȘLazaru auariu în ȘAbrudu primiramu de la DD. ȘAmoșu ȘTobias prota onor. 2 fl.; ȘJoanitiu ȘDarabantu 1 fl.; ȘAlesandru ȘLazaru 1 fl.; ȘBas. ȘBasiota ȘMotiu ȘDembulu 1 fl.; ȘN. ȘMoldovanu șcapelanu 1 fl.; ȘConst. ȘComanu 1 fl.; ȘLadislaș ȘBulzu 1 fl.

D'în ȘLudoșiu primiramu de la D. ȘReșcea med. la șoc. șfratiloru ȘVering 5 fl.

Blasiu, 9. iuliu 1870.

Teodoru ȘCeonștea, m. p.
Vice-pres.

Onoriu ȘP. ȘTilca, m. p.
notariu.

VARIETATI.

*(Denumiri.) ȘMaieștatea Șs. c. r. apotoșlica denumi pe șostulu jude la ștabl'a reg. Carolu ȘBernolák, pe șprimulu vice-șpanu alu com. ȘNeutra ȘSigismundu ȘKubinyi, pe școns. de șectiune în minișteriulu de interne ȘAntoniu ȘRuby, pe judele ștribunalulu de apelatiune financiariu ȘLudovicu ȘHajdu, pe șpresied. șsubst. alu ștrib. șmontanișticu d'în ȘBuda los. ȘBreuer, pe șdirectorulu șgeneralu alu oficielor aușiliariu ale șcurtii de șcassatiune Ioann ȘDessewffy, pe șprimulu vice-șpanu alu com. ȘSoproniu ȘPaulu ȘOstffy, pe vice-șpanulu șsecundu alu școttulu ȘNeutra ȘSt. ȘRudnay, pe vice-șcapitanulu șdistr. ȘChioru ȘIoșifu ȘPapp), pe șostulu jude la ștabl'a reg. ȘMich. ȘLázár, pe șdeputatii ȘLadislaș ȘCsörghe și ȘIuliu ȘJankovich, pe șprimariulu șsubst. alu șcetății ȘBuda ȘSt. ȘDerék, pe șprimariulu Șterioșpolei ȘAnt. ȘBiró, pe șost. vice-șpanu alu com. ȘBihariei ȘSig. ȘBalazsowitz, pe șpresied. ștrib. școttensu alu ȘZalei șul. ȘBarthodeisky, pe șadvocatii șpeștani ȘBela ȘRudnyánszky și ȘC. ȘPossfay, pe șsecretarii minișteriali ȘSig. ȘOkolicsányi și ȘCol. ȘLohoczky, pe șreferintii aușil. ai șcurtii de șcassatiune ȘSt. ȘBellaagh, ȘAnt. ȘRosemberszky, ȘGust. ȘKiss și ȘGust. ȘCarlovsky, pe judele știtularu alu ștrib. șcambialu d'în ȘDebreczin ȘG. ȘCsánád, pe șsecret. șpres. alu ștrib. șcurtii șsupr. ȘArpád ȘMay, pe șsecret. șpres. a ștabl. reg. d'în ȘPest'a ȘCor. ȘLiptay, pe șjudii șsupl. ai ștabl. reg. șpeștane ȘGeiza ȘFarkas, ȘF. ȘDány, ȘI. ȘKautz, ȘSig. ȘKassay și ȘRud. ȘSütö, pe șadv. șpeștanu ȘAlb. ȘSzabó și pe șrefer. șinstit. de șcreditu ung. în afaceri de șstatu Ales. ȘVétsey, — de șjudi ord. la ștabl'a reg. d'în ȘPest'a, er' pe șlos. ȘMolnár de jude ord. la ștrib. de apelatiune financiariu și pe șlos. ȘKránit z de jude șsupranumerariu la acelu-ași ștrib.

*(Diariulu ȘSidcle) publica o epistolă a șpictorulu ȘGustave ȘCourbert, adreșata minișterulu de șbelle-arte, prin carea i multumieșca pentru șdistincțiune, înșe lu înșconștiieșca ștotodata, că nu șpote primi șcrușca șordinulu de onore data lui, de ora-șce această este șsimbolu șmonarșchieu. ȘStatulu, dice epistol'a, nu șpote șe șamesteșca în șceștiuni artistice. — La căti omeni e unică dorintia această mica bucata de metalu, și unu șsimplu șpictoru o refușa!

Șciiri electrice.

ȘParisu, 15. iul. ȘSenatululu va votă așta-di șdispușetiunile financiariu, în urm'a caror'a se va ștramite șdeșclararea de șreșbelu. Tote șguvernele neșșuescu a șlocalișá șreșbelulu între ȘFranci'a și ȘPrusi'a, de ora-șce ȘGermania nu este amestecata în această șceștiune. Mai multe regimente au șplecatu degiă șpre șgranitia. Se așșigura, că imperatululu va șplecă indatu la armata. — (Șiedintia școrp. șlegelativu.) ȘGrammont dice: șdaca amu fi așceptatu, atunci amu fi șlasatu știmpu ȘPrusiiei, pentru ași șcompletă armarea. Este de ajușnuș impregiurarea, că „șguvernulu șprușescu a încușconșciatu ștote șguvernele, că șregele n'a șvoitu șe șprimieșca pe șconsululu noștru, șchiaru atunci candu șnegotișamu înca cu șguvernulu șprușescu. ȘDaca în șpatri'a mea șar' află una șcamera, carea șe șsufera această, atunci n'ășiu șremané miniștru nice cinci minute.“ — ȘCamer'a se va intruși éra-și pe șséra, pentru a șdeșbate șproșiectele de șlegi șpreșentate de șguvernu. ȘDeșchi-

*) Uniculu romanu între acești nou denumiti judi. De altminte, după „ȘPesth. ȘLloyd“ de șséra de la 12 a. l. c., Șdlu șIoșifu ȘPapp, abii denumitu, ar' fi renușciatu la șpostulu de jude la ștabl'a reg., d'în cașșca că, șprecum crede șșșa, prin așceptarea acelușu șpostu ar' șvatemá șpre așlegatoriș șei, cari lu onorara cu șmandatululu de șdeputatu și că, în urm'a numirei șale de jude, ar' fi șsilitu șe-și depuna șmandatululu de șdeputatu, șconformu șlegiloru. Acesta impartesire înșe a lui „ȘP. L.“ așșepta șconfirmare.
Red.

dereășșiedintiei noșturne a școrpulu șlegelativu la 9 1/2 ore. ȘRaportorulu școmișiuniei, ȘMarquis ȘTalhouet, dice: școmișiunea a așcultatu pe șmaresialulu ȘLeboeuf, care areță urgintia pentru a se școncede șcreditele șcerute șpre șșcopulu șreșbelulu și alu șmarinci. ȘComișiunea a așcultatu și pe minișterulu ȘOllivier, care impartesit actele șdiplomatișce și șfacu șdeșclaratiunea, d'în carea se vede, că șguvernulu de la începutulu șnegociatiuniloru a urmatu acelu-ași șscopu pe șcale șlegale. ȘElu șreșșuma în șșeurtu șistoria acelorou șnegotiatiuni; șmentiușneza șvatemare șfacuta șconsululu ȘBenedetti; așcentua, că înar-șmările șprușeșci au începutu degiă d'în 14 iul. și înșchiaia, că școmișiunea cere unanimu șvotarea șproșiectelor șpreșintate de șguvernu, cari șsunt eșșpreșșiunea șvoitiei natiunale. ȘMontpayroux dice, că șcamera este impacișta și șvoieșca a votă șfara aménare. Dice mai șdeparte, că șreșbelulu este neșșeșșariu, antăiu pentru egoișmulu șcelu neșșfrénatu alu ȘPrusiiei, a dou'a pentru a șpregati în ȘEurop'a una ștare șnormală. ȘGambetta șprovoaca șcamera a se șconșultă în linișce și cu șșange șrece; areță di-șferintia între șpolitișa șfranceșă șpreșinta în între cea d'în 1866; cere școmunicarea nu numai a de-șpeșieloru șagentiloru șdiplomatișci șfranceși, ci și a de-șpeșiei șvatematoriș prușeșci. ȘGrammont dice, că școmișiunea a vediuștu not'a. ȘGambetta întreba, că așdeveratu este, că not'a lui ȘBismark șar' fi școmunicatu ștotororu șguverneloru șeuropene și înșchiaia d'icundu, șdaca este așdeveratu, atunci ștrebușe impartesita nu numai șcamerei, ci între-șgei ȘFranciie, pentru că șreșbelulu șe șfia natiu-șnalu. ȘOllivier nu șpricepe, cum șpote fi așșid de ș greu, că una parte a șcamerei nu întieșșe șceștiune de onore. Acestu-a este unu șfaptu eșclatante și neșconșteșșabile, șacia de care nu ștrebușe nice unu șteșștu, roga deci șcamer'a, că șe înșchiaia una di-șcușiune așșid de șzadarnica. ȘGrevy șe încerca a vorbi; șe așșuncia înșe șșinea șdeșbaterei și șe ștrece la șvotare. ȘCereșca șimprușșutulu de 50 șmilione pentru șdepartementulu de șreșbelu șe șprimeșce cu 246 conștra 10 șvoturi, șimprușșutulu de 16 mil. pentru șmarina cu 248 conștra 1 șvotu, șproșiectulu de șlege pentru șconșchiamarea șgardei șmobile cu 243 conștra 1 șvotu, și unu șproșiectu de șlege care școn-șcede șrecrutarea de șvoluntari în decursulu șreș-șielulu, cu 244 conștra 1 șvotu. După această șșiedintia șe șșuspinde.

ȘVien'a, 15. iuliu. ȘȘperantiele de șpace au șdisparutu. ȘReșbelulu este inevitabilu. ȘCaletori'a șimperatululu la ȘIșchl șa aménatu pe știmpu neho-ștaritu. ȘArédușcele ȘLeopoldu fii șchiamatu d'în ȘMe-șladi'a la ȘVien'a prin unu ștelegramu. ȘFranci'a șcumpera ovesu cu șgramad'a „ȘFigaro“ este școn-șfișcatu, d'în cașșca, că șreșpreșentă pe ȘBismark ca pe unu așșinu (șmagariu), pe care șregele ȘVilhelmu calareșca în șdosulu ȘIșpaniei cu cod'a în mana. În ȘBerlinu șe șmobileza ștota șarmat'a șgermana de șnordu și școntingentele de șșudu. ȘMășșe șmari de șpoporu așșeșpta „șsub ștei“ șșosireșca șregelui. În șprovinciele șrenane șs'au șconșcentratu șmasșe șmari de ștrupe. „ȘTa-șgeblatt“ așșuncia d'în ȘParisu: ȘChangarnier și-șoferi șșervitiulu șimperatululu; doiș principii de ȘOrleanș se șoferira a luá parte la eșșpeditiune, ca șsoldati șsimpli. — ȘTelegrame șprivate așșuncia, că ȘNapo-șleonu a încredintu decisiunea școrpulu șlegelativu, și acestu-a, șreșșolutu fiindu pentru șreșbelu, lu va șvotă.

ȘVien'a, 15. iul. ȘDr. ȘHoffer șpropușe în șșiedintia de așșta-di a șșenatululu școmunalu, ca șe șșe șfaca una șpetitiune pentru a se șintrodușce ȘPlacetu șregium și a se șșuspende școncordatululu, d'în cașșca că dognu'a înșfallibilitatii șa șprimitu; mai șdeparte șpropușe a se șface șproșiecte de șlegi, cari șe șregu-șleze șreferintiele șstatulu cătra șbeșerice șromana.

ȘParisu, 15. iul. Aici șdomneșca una șștimulatiune de șreșbelu entușiaștica. — ȘOllivier și ȘLeboeuf urgișteza șreșbelulu, așșemene și maioritatea șcamerei. — ȘIeri noșpte la 12 ore șa șfacutu una șdemușștratiune la șhotelulu șconsululu șprușeșcu, cu care ocașiune șe aușșiau șștrigate de șreșbelu.

ȘMadridu, 15. iul. ȘConșchiamarea școrte-șșuluș pre 20 l. c. șa șrevocatulu cu șconșșentimien-ștulu șpresiedintelui șcortesulu, a șguvernulu și a școmișiuniei șpermanente a șcortesulu, de ora-șce șobșectulu, care șdede așșa la șconșchiamare, nu mai este la șordineșca dișșei.

ȘMuniciu, 15. iul. ȘRegele a așprobatu șpro-șpunerea șminișteriulu, d'a șprivi ca datu ȘCășșuș foderis; mai de parte a așprobatu șordinulu de șmobilizare.

ȘLondra, 15. iul. „ȘGlob“ și „ȘPall Mall“ ȘGazetta șjustifica pe șdeplinu șreșpingerea șnoșueloru șprețenșiunii ale șconsululu șfranceșu de cătra șregele ȘPrusiiei.

ȘBerlinu, 15. iul. Pentru șșosireșca șrege-șșului șe șpregateșcu ovariunii. — ȘȘenatululu șfederatiu-șșnei de șnordu este șconșchiamatu pe 16 l. c.

ȘParisu, 16. iul. ȘAmbașadorele șprușeșcu

b. Werther, si-a cerutu ieri literele acrediative. In sedinta de ieri a camerei, Olivier ceti una espunere mai lunga, carea desfasura cursulu negociatuniloru diplomatice cu regele Prussiei si cu guvernulu prusescu. Majoritatea poteriloru a datu dreptu, mai multu seu mai putienu, pretensiuniloru nostre. Espunerea dice mai de parte: Pretensiunea noastra a fostu moderata si formulata in termini moderati; noi amu declarat, ca n'avemu nici unu cugetu rezervatu si nu voimu se cercamu nici unu pretextu. Refusarea regelui d'a primu pre Benedetti, comunicarea oficiale a acestei fapte cabinetelor, autorisarea b. Werther de a parasu Parisulu si inarmarile Prussiei ne constringu a ne pregati la resbelu, la care ne constringe Prussia. (Aprobati entusiastice).

Dresda, 16. iul. Principele de corona desvolta una activitate extraordinaria pentru mobilizarea ordinata; elu insu-si va primi comandu suprema. Ministrulu Friesen caletoresce la Berolinu, pentru a asigura pre regele Prussiei, in numele regelui Ioanu, despre devotamentulu perfectu alu Sacsoniei pentru causa nationala germana. In Germania de media-di domnesce una miscare resbelica din ce in ce mai mare.

Berolinu, 16. iul. Regele sosi aici. Deschiderea parlamentului va urma in 21. iul.

Stuttgart, 16. iul. „Staatsanzeiger“ dechiara, ca guvernulu observa una conduita nationala germana.

Berolinu, 16. iul. „Hamburg. Börsenhalle“ aduce unu telegramu privatu din Londra, care dice, ca Anglia si America voru protesta in casu daca porturile germane de nordu se voru bloca. — S'a ordonatu mobilizarea intregi armate.

Bucuresci, 16. iul. Minist. presedinte dechiara in camera, ca, pre bas'a tratatelor, Romania va remane neutra in casu de resbelu. — In urma unoru atacuri violente ministerulu demisiunã.

Dresda, 16. iul. „Dresd. Journal“ publica unu ordinu alu principelui de corona, care dispune ca armata se mobilizeze si corpulu de armata sasonu se pune pre pitioru de bataia.

Bern, 16. iul. Consiliulu federatiunii cere de la adunarea federatiunii indemnitatele cele mai estinse pentru a conserva neutralitatea Elvetiei.

Roma, 16. iul. Una brosiura circulatoria cere conchiamarea uniu nou conciliu pentru a suspinde decisiunile conciliulu presinte.

Parisu, 16. iul. ser'a. Ducele de Grammont incunoscintia pre consululu englesu si pre ambasadorulu belgianu, ca Francia va respecta neutralitatea Belgiei chiaru si in privinta strategica.

Parisu, 17. iul. (ser'a). Se crede, ca asta-di se va redacta indicarea resbelului si la nopte se va transmite la Berolinu. „Constitutionnel“ crede, ca sesiunea corpului legelativu se va termina la 19. l. c. Diariile constata unanimu insufletirea si entusiasmulu poporatiunii din Parisu si din provincie.

Bern, 17. iul. Adunarea nationala dede consiliulu federativu indemnitate netiermurita pentru aperearea neutralitatii. Cinci divisiuni se voru asedia intre Basel si Constantia. Trecerea trupelor bavareze preste Schaffhausen eventualminte se va impedece.

Parisu, 17. iul. Unu decretu imperatescu dispune, ca garda nationala mobile a celoru trei corpuri d'antiau se se impreune fara amenare, in capitala fia-carui despartimentu, cu contingentulu de care se tine. — Diurnalele franceze deschidu subscriptiuni pentru soldatii francezi. Jeri s'au facutu in Parisu manifestatiuni de resbelu; regimentele, cari au plecatu spre confine, au primitu ovatiuni. „Patrie“ anuncia, ca Francia va indrepta unu manifestu catre statele germane de sudu, in care se dice, ca lupta se va restringe numai intre Prusia si Francia si ca Francia va respecta drepturile si independintia natiunii germane. — Senatulu accepta cu unanimitate proiectele de legi votate de corpulu legelativu. — Rouher anuncia, ca prusii au trecut pre teritoriulu francesu. Imperatulu primi deputatiunea senatului si la vorbirea lui Rouher respunde: Noi incepemu unu resbelu seriosu. — Francia are trebuintia de collucrarea tuturoru fiiloru sei.

Bucuresci, 17. iul. Sesiunea camerei se prelungi era-si pana in 20 l. c. Camera face atentu guvernulu la legea, carea nu concede, ca jidovii se arendeze bunuri de stat.

Frankfurt, 17. iul. Guvernulu francesu a provocatu pre statele germane de media-di, ca

se se dechiare in 24 de ore, daca voiescu se remana neutrale?

Stuttgart, 17. iul. Regele s'a reintorsu de la St. Moritz. S'a ordonatu mobilizarea armatei si camerele sunt conchiamate pre 21. iul.

Berolinu, 17. iul. In Hamburg sosi scirea din Copenhaga, ca Danimarea va remane neutra.

Florentia, 18. iul. Aici a avutu locu una demonstratiune poporale contra Franciei. Multime mare de poporu s'a dusu la ministeriulu esterneloru si la hotelulu ambasadurei prusesci intre eschiamari neintrerupte de: „Se traiesca Prussia! Josu cu Napoleonu!“

Municu, 18. iul. Redactorulu diuar. anti-prussianu „Volksboten“, Sigl, fu arestatu, pentru ca estu-modu se pota fi scapatu de furiu poporulu. In armata bavareza domnesce entusiasmulu mare.

Antwerpen, 18. iul. Lucratorii de aici arangeza una demonstratiune contra Franciei.

Copenhaga, 18. iul. Se pregatescu manifestatiuni mari in favorulu resbelului.

Parisu, 18. iul. Asta-di pleca de aici la Berolinu unu generalu francesu cu indicarea oficiale a resbelului.

Florentia, 18. iul. In ministeriu au eruptu

imparechiari cu privire la cestiunea neutralitatii. Flota din Marea Mediterana se inarmeza.

Petropole, 18. iul. Pressa nedependinta rusesca partinesce pre francesi, era cea oficiale pre Prussia.

Berolinu, 18. iul. Asta-di sosi aici unu colonelu francesu cu actulu indicarii resbelului.

Parisu, 18. iul. Principele Gortschakoff a sositu in Parisu. „Constitut.“ dice, ca nr. vuntariloru se urca degia preste 10 mii fetiori. In corpulu legelativu s'au prezentatu proiectele de legi despre sporirea bonurilor erariali la 500 milioane, si despre concederea, ca deputatii se pota primi ranguri de comandanti in garda nationala.

Bursa de Viena de la 13. iuliu, 1870.

Table with 4 columns: Instrument type, Price, Location, and Value. Includes entries for 5% metall, Imprum. nat., Sorti din 1860, Act. de banca, and Act. inst. cred.

Proprietariu si editoriu ALESANDRU ROMANU Redactoru respund. interim. IONU PORUTIU.

Feriti-ve de speculanti amagitori!

Intre multele anunturi, mai alisu celle de orologie, sunt unele prea pompose si compuse in intentiunea de a prinde in cursa pro lecutarii de la tiera (provinciali). Ori si cine dar intu interesulu seu propriu feresc-se de a cumpara orologiele pentru cari vandatoriulu nu pota da garantia de ajunsa. Orogiolele emparate de la mine se pota totudecausa si dupa placu au a mi-se returna, au a se schimba cu altele, una dovada adesta de cea mi se esalta sollicitate.

MINUNILE OROLOGORU NOSTRI

sunt orologiele preabine regulate, cari se vendu cu reversulu de garantia; acelle se vendu, precum se pota vede mai la vale, cu preturi forte mici, numai ca trecera totu se fia mai mare. Deci, nimeni se nu scape ocaziunea binevenita de a se provode cu unu esemene obiectu atatu de trebuinciosu pentru fie-sec care casa.

Pentru tote orologiele se garanteza.

- 1 orologiu frumosu cu capsula de bronzu si cadrantulu emailatu fl. 1.40
1 cu cadrantulu de porcelana emailatu fl. 1.60
1 cu sunariu (care bate) fl. 2.80

Ori care d'in aceste, impreunate cu desceptatoru, 20 cr. mai multu.

- 1 orologiu, formatu mare, frumosu lucratu, cu cadrantulu de porcelana fl. 2.90 pana la fl. 3.20
1 acelu-si, preabine ornatu, cu desceptatoru fl. 3.90, 4.50
1 orologiu cu pictura fina pro partea anteriora, cadrele aurite seu cu gravuru de arte elvetice, tote cu desceptatoriu, unulu fl. 5, 6, 7, 8.
Orogiole de salone d'in bronzu cu recipientu si postamentu, unulu fl. 2-2.80
1 orol. mare fl. 3.20-4.50
1 orologiu englesescu de cart-toritu, cu descept. carele nu to lusa a daru, -- cu teca fl. 6.
Orogiole elvetiane de pusunariu, bine regulate, cu garantia pre doi ani, forma preafumosa, d'impr. cu cutena de arnu-nou fl. 4.50

Orologie anglice de pusunariu

(cu machina de nicolu seu de precisiune, garantia pre 5 ani, aceste sunt celle mai sigure orologie fabricate pana acum.

- 1 Cronometrul cilindric fl. 9.50
2 auritu prin focu fl. 10.50
2 ancora cu sticla de cristalu fl. 11.-
1 auritu fl. 12.-
1 cu capsula dublice, savonetu fl. 13.50
1 acelu-si auritu fl. 14.50
2 Remontoriu (fara chibane) fl. 10.50
de celle mai fine fl. 14.-
1 ancora de celle mai noue, cu sticla de cristalu dublice, catu se pota vede constructiunea fara a se deschide orologiu fl. 10.50
1 aceea-si, ancora mai fina fl. 13.50
Orogiole pentru domne, fine si elegante fl. 12, 15, 18

Totu felulu de orologie vechie, si celle ce aici nu sunt insirate, se vendu mai estinu decat ori unde aiurea. Unu orologiu de sore bine regulatu, cu compasu, in formatu de pusunariu, si dupa carele se pota regula tote orologiele mecanice, costa numai 25 cr. — Se afla de vendiare numai la subsemnatulu.

Harthie, Bilete de Visita, Sigille

si alte unelte de scrisu

Tote de cea mai buna calitate, cu pretiurile urmatoric:

Devis a casei: „Marfa estina inca pote fi buna.“

- Harthie franceze de epistole.
Numele, literele initiale ori corona se imparescu gratuitu.
100 bucati in octavu, harthia fina alba fl. 45 cr.
100 „ anglesce, vergate ori liniate „ 65 „
100 „ vergate, in multe colori „ 75 „
100 „ in quartu (patratu) fina, alba „ 85 „
100 „ angl. dintate ori liniate „ 1.-
100 „ Cuvete (involtorie) in octavu albu „ 30 „
100 „ „ „ fine, octavu vergate, harthia tare „ 50 „
100 „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 55 „
100 „ Pre d'in lantiru spoile „ 60 „
100 „ pentru Cartu, vergate, harthia tare „ 65 „
Dona litere frumose d'impreuna cu corona impresse in osebite colori moderne, costa pre
100 foie de harthie cu monogramu „ 30 „
100 cuvete cu monogramu „ 30 „
100 de bilete de visita
pro harthia cu lacu, cea mai fina litografie, celu mai nou
felu de scrisu „ 1.-
totu acelle si cu impress. neagra „ 50 „
Pene de Oteliu.
Pene regulatoare aplicabile la tota mara si pre ori ce felu
de harthia 12 bucati „ 24 „
1 duzina, angl. in 12 feluri „ 10 „
12 „ (Carton) sortiriile de mai susu „ 80 „
12 „ pene de alumina, scutite de rugina „ 80 „
1 „ pene de cauciucu, escelenti in felulu loru „ 10 „
1 „ condeie de plumbu, calit. buna, 10, 15, 25, 35, 45 cr.
1 „ stiluri de pene, calit. buna, 10, 15, 20, 30 cr.
Spre mare interesu si indemanare sunt nouele condeie de plumbu cu masina, cari nu telescu ascutite si sunt asenante contra rapturei verului, 1 bucatu in lemnu 10 cr., 1 bucu in osu 15 cr., 1 bucu cu capsula de pene si cutitulu 90 cr., 1 capsula plina de ajunsa pre 3 lunc 10 cr., 1 bucu de gumu de rasu plumbulu si negramentulu 50 cr.
Sigille sau gravate (tainte)
cu scrisore frumosa.
1 bucu cu done litere si monochiulu sau 5 cr. — Corona costa 30 cr. Nume intregu se scotescu estinu.
Tescuri pentru a tipari nume, sau lucrate 2 fl. 50 cr.
Stampiile d'impreuna cu laditia de tinichea, usoroc si penella 4 fl. 50 cr.
Cele mai noue stampiile cari se umedicscu de sine si tiparescu 1000 de copie cu o singura umodire a masinei, prea indemanatec pentru obisic si contoie, Pretulu unei-a d'impreuna cu cea mai fina gravura 6 fl. 50 cr.
Tabiite elastice si nedestructibile pentru socotelle, pretulu buci-a 5, 10, 15, 20 cr.
Cartecelle (bilete) de gratulatiune la diua numelui, etc. forte frumose si elegante, cate un'a 5, 10, 15 cr., era celo suprafine d'impreuna cu perintia profumata pururea mrositoria, 20, 30, 40, 50 cr.

- Teece (mape) de scrisu micu, octavu-formatu, fara de requisite, cu incuitoria (brasca) 1 fl. 20 cr., 1.50, 1.80. Acele si d'impreuna cu requisitele 2 fl. 2, 50, lucrate cu lacu atatu d'in lantiru cartu si d'in afara 3 fl. 50 cr., 4 fl., 4.50; mare quartu-formatu fara a se deschide orologiu 1 fl. 80 cr., 2.50 era cu requisite, deplinu inzstrate, 3 fl., 3.50, 4 fl. Acele-si lucrate cu lacu 4 fl. 50 cr., 5 fl. 5.50.
Marec de sigilatu epistole cari pentru indemanare, estinotate si lipira sigura sunt a se preori oblatoloru si cerei rosie, cea mai fina calitate, si cu firma, insieme, nume ori monogramu, pretulu a 500 bucu. 1 fl. 20 cr., era 1000 bucu. 1 fl. 60 cr.
Papeterie una invetiore (enveloppe) frumosa lucrata, plina cu fejnrite harthie de lacu si cuvete, pretulu 1 bucu. 25, 35, 50, 60, 80 cr. si 1 fl.
Presentu (daru) estinu si practiculu e noua garlatura de scrisu tornata d'in brodiu si compusa d'in urm. 10 bucati, anuntitu: 1 Calimariu cu apartinente, 1 Cuthiora de pene, 1 pondu pre harthie, 2 luminari, 1 termometr, 1 luminare manuala, 1 instrumentu de lucru focu, 1 stergatoru de pene, si 1 substratu de orologie si pretiese, tote frumose si elegantu lucrate, era pretulu anual 3 fl.
Instrumente pentru desenulu 1 bucu. 30 cr., 1 fl., 1.20, 1.50, — 1 bucu. completa 1 fl. 80 cr., 2.50, 3 fl. — 1 pena de desenulu 30 cr., 1 Circulu, mica 30 cr., mare 40 cr.
Globuri 50, 80 cr., 1 fl. 50 cr., 2 fl., 3.
Cuthiora cu tusiu plina cu cele mai fine colori de mica, 1 bucu. 30, 50, 60 cr., 1 fl., 1.50, 2 fl.
Cartecelle de notiite fine 10, 15, 20 cr., legate in piele 25, 35, 50 cr.
Cera de sigilatu prea-fina, binemrositoria. 1 bucu. rosia 8, 10 cr., suprafinu in felurite colori 1 bucu., 10 cr.
Pulvere de negrela nou inventata mestecata numai cu apa produco escelinte negramentu lucitoru, 1 cuthiora 20 cr.
Modeluri pentru deprindari in scriitura ardenasia si caligrafica, pentru invetatori si scolari, 1 fasciua, formatulu micu cu 12 esemplarie, scriptura variu, 10 cr., — 1 fasc. formatulu mare cu 30 ce esempl. pompose, de script. caligr. 65 cr. Modeluri pentru a inveti curendu desenulu, metoduulu celu mai nou, pentru incepatori si dilectanti, alegandu dupa placu costa 1 fasc. 10, 15, 25 cr.
Completa scola de desenulu d'in 6 fasciure, edate de unu renumitu maestru de desenulu, incependu de la primote lineaminte (trasature) in gradatiuni sistematice pana la cea mai inalta perfectiune a desenului. A se recomanda mai alisu tenorime carea se perfectiunadu in acesta arte. Tote 6 fasciurele costa numai 1 fl. 20 cr. (1-12, -14)

In monarhia austriaca acesti articii se afla de vendiare numai in depusatoriulu subsemnatulu

A. FRIEDMANN in Vienn'a, Praterstrasse Nr. 26.